

29

Ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske

PEDAGOŠKE KOMPETENCIJE U KINEZILOGIJI

23. – 26. 6. 2021.
Zadar, Hrvatska
hotel Kolovare

ZNANSTVENO – STRUČNI SKUP
S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

HRVATSKI
KINEZILOŠKI
SAVEZ

Zbornik radova

www.hrks.hr

Dario Gec Stupnjevanje plivačkih sposobnosti učenika Strukovne škole Sisak	371
Krešimir Hrg, Marina Vukančić, Davorin Babić, Tomislav Busch Primjena aplikacija za brojenje koraka kod učenika od 5. do 8. razreda osnovne škole tijekom pandemije kovida	376
Srna Jenko Miholić, Martina Rastovski, Maja Milica Radan Izvannastavni organizacijski oblik rada – planinarenje za djecu i mlade	382
Marijan Jozić, Hrvoje Marić, Ivica Biletić Planiranja i programiranja kinezioloških procesa policijske tjelesne pripreme za studente Visoke policijske škole u Zagrebu	388
Robert Kučić, Zdenko Kosinac Zašto su današnja djeca sklonija ozljedama?	396
Suzana Loborec Petanjek Primjeri programskih sadržaja u predmetu Tjelesna i zdravstvena kultura tijekom nastave na daljinu	402
Martina Mavrin Jeličić Primjena vježbi disanja u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture	407
Željka Milić Pešec, Marta Ravnjak Međupredmetna povezanost Tjelesne i zdravstvene kulture i Fizike u sedmom razredu osnovne škole	412
Goran Rogalo, Joso Šarlija, Domagoj Bagarić Primjena zvonastog utega u nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture na HVU „Dr. Franjo Tuđman“	419
Zoran Skender, Damir Rabar, Edo Antić Projekt AQUA-RI-MOVE	425
Manuela Stričak, Siniša Stričak Projekt Erasmus+ i sportske aktivnosti u osnovnoj školi	429
Luka Subašić, Mladen Hraste Stanje i perspektiva Tjelesne i zdravstvene kulture na Sveučilištu u Splitu	436

STANJE I PERSPEKTIVA TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE NA SVEUČILIŠTU U SPLITU

Luka Subašić

Sveučilište u Splitu, luka.subasic@unist.hr

Mladen Hraste

Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, mhraste@pmfst.hr

Stručni rad

SAŽETAK

Cilj je ovog rada analizirati stanje tjelesne i zdravstvene kulture na Sveučilištu u Splitu te na njenoj osnovi ponuditi razvojne planove. Vrlo će vjerojatno u skoroj budućnosti Sveučilište u Splitu omasoviti i unaprijediti nastavu tjelesne i zdravstvene kulture na osnovi organizacijskog ustroja te ulaganja u ljudske i materijalne resurse.

Ključne riječi: analiza nastave, unaprijeđenje nastave, razvojne mogućnosti

UVOD

Do implementacije Bolonjske deklaracije 2004. godine nastava Tjelesne i zdravstvene kulture je bila obvezna i provodila se na svim sastavnicama Sveučilišta u Splitu na prve dvije godine svih sveučilišnih studija. Naime, tadašnji Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokoškolskom obrazovanju obvezivao je sve sastavnice Sveučilišta u Splitu organizirati i provoditi nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture. Od 2005. godine kolegij Tjelesna i zdravstvena kultura je uglavnom opstao na institucijama koji su imali stalne zaposlenike dok ostale institucije nisu više imale kolegij Tjelesna i zdravstvena kultura u nastavnim planovima i programima. Stekao se dojam da su neke institucije jedva dočekali „gašenje“ kolegija pravdajući se izlikom da nemaju materijalnih sredstava za organizaciju takvog vida nastave. „Glad“ za punjenjem ECTS bodovima pojedinih kolegija i neuviđanjem potrebe da se studentima u jednom vrlo osjetljivom životnom razdoblju omogući nastavak provođenja zdravog načina života putem tjelovježbe je na sreću mimoišao neke sastavnice. Zaista se mora pohvaliti čelnike nekih institucija koji su se uviđajući potrebu za zdravljem studenta založili za opstanak kolegija Tjelesna i zdravstvena kultura. Istraživanja su pokazala da je kod studenata primjetno manje tjelovježbe u odnosu na srednjoškolsko razdoblje, ali i da su studenti svjesni potrebe za tjelovježbom u smislu održavanja i poboljšanja zdravstvenog statusa (Hraste i sur., 2000; Gošnik i

sur., 2002; Andrijašević i sur., 2005; Hraste i sur., 2014). Većina studenata svjesna je vrijednosti nastave tjelesne i zdravstvene kulture i vrlo vjerojatno zbog toga je jednako vrednuje s ostalim predmetima na fakultetu (Hraste i sur., 2014). Dosta studenata promjenom mjesta boravka te mijenjanjem životnih i prehrambenih navika mijenjaju strukturu tijela povećanjem masne i smanjenjem mišićne supstance. Uvidjevši sve navedeno Sveučilište u Splitu je 2021. godine imenovalo Povjerenstvo za izradu akcijskog plana unaprjeđenja Tjelesne i zdravstvene kulture.

Cilj je ovog rada utvrditi i objasniti stanje tjelesne i zdravstvene kulture na Sveučilištu u Splitu te na njenoj osnovi ponuditi razvojna rješenja.

STANJE TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE NA SVEUČILIŠTU U SPLITU

Sa svrhom utvrđivanja i objašnjavanja stanja kolegija TZK on-line upitnikom su se prikupili pouzdani i aktualni podatci na Sveučilištu u Splitu. Digitalni upitnik putem interneta, korištenjem SurveyMonkey softvera su ispunili nastavnici TZK i/ili odgovorne osobe na sastavnicama Sveučilišta u Splitu. Od 19 sastavnica 15 je ispunilo anketu. Samo 8 sastavnica ima obveznu a dvije fakultativnu nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture. Sedam nastavnika su u radnom odnosu na sastavnicama Sveučilišta u Splitu od kojih je troje u znanstvenu-nastavnom, a petero u nastavnom zvanju. Dvije trećine sastavnica ne raspolaže s adekvatnim prostorom za realizaciju nastave TZK. Prema rezultatima ankete tek 2012 studenata je uključeno u nastavu TZK od ukupno oko 25000 studenata (Sveučilište u Splitu, 2021). Dio sastavnica je izrazilo spremnost uvođenja obvezne nastave TZK uz materijalnu podršku te valorizaciju tjelovježbe kroz ECTS bodove.

Bilo je prije petnaestak godina pokušaja da se osnuje Udruga nastavnika TZK Sveučilišta u Splitu međutim nije dobiven odgovor krovne institucija na molbu za osnivanjem. Novoosnovano Povjerenstvo za izradu akcijskog plana unaprjeđenja Tjelesne i zdravstvene kulture na Sveučilištu u Splitu imat će mogućnost detaljnije analizirati stanje te konstruirati i provesti plan i program razvoja.

PERSPEKTIVA TJELESNE I ZDRAVSTVENE KULTURE NA SVEUČILIŠTU U SPLITU

Povjerenstvo za izradu akcijskog plana unaprjeđenja Tjelesne i zdravstvene kulture će se nastojati stručno ekipirati te pribaviti sredstva za ostvarivanje planova sa svrhom očuvanja i unaprjeđenje zdravlja studenata, njihovog razumijevanja i provođenja zdravog načina života te stjecanja trajne navike za tjelovježbom. Plan uključuje povećanje broja studenata uključenih u tjelovježbu, utvrđivanje i praćenje zdravstvenog statusa i strukture tijela, funkcionalnih sposobnosti, motoričkih

sposobnosti, prehrambenih znanja i navika. Prema jednoj studiji studentima treba ponuditi one sportske sadržaje koji su u skladu s trendovima popularnosti, a prate želje i interese studenata (Granić i sur., 2014). Upravo takvi sportski sadržaji trebaju postići najbolje rezultate u smislu aktiviranja i poticanja studenata na različite oblike tjelesnog vježbanja i stvaranja trajne navike za tjelovježbom (Granić i sur., 2014). Daljnji planovi uključuju uvođenje kolegija Tjelesna i zdravstvena kultura na više sastavnica Sveučilišta u Splitu s pripadajućim ECTS vrednovanjem, edukaciju nastavnika te aktivno uključivanje u akcije i kampanje kojima se potiče zdrav način života. Sa svrhom uvida o tjelesnoj aktivnosti, prehrambenim navikama te drugim navikama i stanjima studenata konstruirat će se i validirati anketni upitnik kojima će se prikupiti podatci za analizu. Temeljem utvrđenog inicijalnog stanja moći će se odrediti ciljevi djelovanja. Povjerenstvo smatra da posjeduje znanja i sposobnosti da ekipira i organizira ljudske resurse te da uz osiguranje materijalnih uvjeta realizira postavljene planove.

LITERATURA

1. Andrijašević, M., Paušić, J., Bavčević, T., Ciliga, D. (2005). Participation in leisure activities and self-perception of health in the students of the University of Split. *Kinesiology*, 37 (1), 21–31.
2. Gošnik J., Bunjevac T., Sedar M., Prot F., Bosnar K. (2002). Sport experience of undergraduate students U: Proceedings Book 3 rd International scientific conference *Kinesiology - New Perspectives*, Opatija, 25. - 29. 9. 2002. (str. 457-461), Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.
3. Granić, I., Hraste, M., Marković, M. (2014). Razlike u interesima studenata prema kineziološkim aktivnostima. U: V. Findak (ur.), Zbornik radova 23. ljetne škole kineziologa RH *Kineziološke aktivnosti i sadržaji za djecu, učenike i mladež s teškoćama u razvoju i ponašanju te za osobe s invaliditetom*, Poreč, 24. - 28. 06. 2014. (str. 197-202). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
4. Hraste M., Srhoj Lj., Srhoj V. (2000). Stavovi i interesi studenata o sportu i nastavi tjelesne i zdravstvena kulture. *Školski vjesnik*, Split, 29(2), 171-178
5. Hraste, M., Marković, M., Jelaska, I. (2014). Razlike u kineziološko-zdravstvenoj anamnezi i stavovima studenata prema kineziološkim aktivnostima. U: V. Findak (ur.), Zbornik radova 23. ljetne škole kineziologa RH *Kineziološke aktivnosti i sadržaji za djecu, učenike i mladež s teškoćama u razvoju i ponašanju te za osobe s invaliditetom*, Poreč, 24. - 28. 06. 2014. (str. 203-208). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
6. Sveučilište u Splitu (2021). *Wikipedija*. Preuzeto s: https://sh.wikipedia.org/wiki/Sveučilište_u_Splitu, dana 10. 4. 2021.